

Amateurtuindersvereniging de Pioniers

Bezoekadres:

Kögliaan 30, 3571 PZ Utrecht
secretaris@depioniers.nl
www.depioniers.nl

Postadres:

Postbus 13017, 3507 LA Utrecht

Redactie: Evelien Pullens

Layout: Evarien Tuitert

In dit nummer

Van het bestuur	2
Een nieuw beheerplan	2
Voedselbos	3
Mijn boom	3
Raamexpositie	4
Het nieuwe huisje van Margriet en Gerard	5
Het nieuwe huisje van de familie Roijackers	6
Gekonfijte kweeperen	7
Kapvergunningen	7
Oud en Nu	7
In de goot	8

Van de redactie

Natte sokken, druipende daken, modderpaden en afgewaaide takken.

Ik knip in mijn tuin wat wintertakken - klimop, conifeer, bamboe - en prik de takken in een stuk oase. Een paar kerstballen er tussen; een kerststukje. Er vallen wat zaden op de grond. Ik stop ze in de potjes waarin ik gedroogde zaden bewaar tot ik ze in de lente kan gaan voorzaaien; Oost-Indische kers, siererwt, stokroos, zinnia's. Dat er zoveel leven zit in zo'n stil, hard zaadje. Onze voorzitter Tjitske heeft het in haar stukje over de zaadlijst, die haar 'hoop' geeft. De Peul, het beeldhouwwerk wat

bij onze ingang staat, symboliseert hetzelfde. Kunstenaar Monique, die de Peul maakte, verwoordde het zo: In een zaad zit de geschiedenis en ervaring van het verleden, de belofte van de toekomst en de kracht van het heden. Laten we de zaden koesteren in de kou, de stilte, de lockdown.

In deze nieuwsbrief daarom aandacht voor het verleden, de toekomst en de kracht van het nu. Erfgoed en geschiedenis, het bouwen van nieuwe huisjes, plannen voor een nieuw beheerplan, wateroverlast en een gesprek met een boom.

Evelien Pullens

KOM JE OOK?

Agenda

21 maart wandeling door Wittevrouwen

Van het bestuur

2020 was bijzonder. Ik ben erg nieuwsgierig naar het nieuwe jaar. Ik dacht er over na toen de ik de zaadlijst voor 2021 in de bus stopte bij het winkeltje. Dat is op zich altijd een zeer hoopvol moment.

Stilstand

Het bestuur komt wel gewoon elke twee weken bij elkaar in de ondertussen vertrouwde opstelling in het verenigingsgebouw om te overleggen. Een paar vaste punten gaan al maanden erg snel; verenigingsactiviteiten en nieuwe tuinbewoners. Helaas nog steeds geen activiteiten waarbij we bij elkaar mogen komen

Nog nooit is de doorstroom in de tuinen zo laag geweest. En dat zal vast nog wel een tijdje zo blijven. Ik doe een oproep aan de leden die zich realiseren zelfs in

coronatijd te weinig tijd voor een tuin te hebben gehad daar nog eens over na te denken, er zijn erg veel mensen op onze lange wachtlijst die graag ook een keer die kans willen krijgen.

Ontwikkelingen

Wat doen we dan wel? We blijven nadenken over hoe we nog meer circulair kunnen werken op de tuin en dat er daardoor bijvoorbeeld geen takkenweekends meer nodig zijn? Er wordt ook nagedacht over aanpassingen op het terrein rondom de bijenstal. Samen met de imkers denken we na of daar een voedselbos gerealiseerd kan worden. Als opvolger van het huidige beheerplan bereiden we een nieuw jaarlijks onderhoudsplan voor. Natuurlijk blijven we ook scherp op ontwikkelin-

gen in de wijk die kansen en of bedreigingen zouden kunnen zijn voor ons complex.

Zodra het weer kan, pakken we de geplande overlegmomenten met de commissies weer op. Het was zeer zinvol om met de hele commissie of een delegatie uit te wisselen en elkaar beter te leren kennen. Maar tot die tijd blijft het bij elkaar begroeten op de schoon-geveegde (toch?) paden.

En... wordt mijn vaste afsluiter, de voortdurende uitnodiging, sluit eens aan bij een bestuursvergadering. Het zou fijn zijn als we met meer mensen de taken kunnen verdelen.

*Namens het bestuur,
Tjitske van der Woude*

Een nieuw beheerplan

Wat is een beheerplan? Een beheerplan begint met een visie. Welke kant wil het tuinenpark op, wat vinden we belangrijk en wat zijn onze dromen. Deze wensen en plannen worden in het beheerplan uitgewerkt zodat ze concrete handvatten krijgen en in de loop van de komende jaren uitgevoerd kunnen worden. Een beheerplan geeft richting en concrete projecten. Het huidige beheerplan is rond 2013 gemaakt door Paul van Kan in samenwerking met andere tuinleden. Inmiddels zijn veel plannen uitgevoerd. Tijd voor een update.

Het nieuwe concept wordt gemaakt in samenwerking met door de OVU (Onderling Voortgangsoverleg Utrecht), onderdeel van de AVVN. Natuurlijk kan het pas in werking treden als het is goedgekeurd door de ALV.

Van belang is dat ons tuinenpark interessant is voor de omgeving. Daarnaast wil de vereniging diversiteit in de natuur stimuleren en circulariteit bevorderen, ook om het draagvlak voor ons tuinencomplex bij buurt en gemeente te versterken. Het bestuur heeft vier nieuwe ideeën die in ieder geval in het beheerplan onderzocht gaan worden, maar staat natuurlijk ook open voor suggesties en aanvul-

lingen van leden. Voel je vrij met ideeën te komen. Nu is de tijd... Hierbij ons voorzetje:

- Een voedselbosje maken achter de bijenstal
- Op bepaalde plekken in de beschoeiing verlagingsen maken voor afwatering enerzijds en als trapje voor kleine dieren anderzijds.
- Onderzoeken of we de takkenhoop niet verwerken kunnen op ons tuinenpark, bijvoorbeeld door een grote hakselaar aan te schaffen.
- Toegankelijkheid van de boomsingel, wellicht een achterpad.

Voedselbos

Wie durft zich te wagen achter de bijenstal? Er loopt een smal pad wat terecht komt bij een verborgen stukje tuinenpark. Ik ga met Frans Anken op onderzoek uit. Blijkbaar zijn wij niet de enigen die hier komen, want er ligt afvalhout; een illegale takkenhoop!

Vroeger maakten we op deze plek de takkenrillen. Dat was een manier om snoeihout te hergebruiken en werkt als schuilplaats voor kleine dieren. Het opbouwen van de takkenrillen was een vast onderdeel van het verenigingswerk. Nu zijn deze houtwallen verwaarloosd, er is weinig meer te zien van de oude structuur.

Frans en ik kruipen tussen de bomen en takken verder door naar achter, naar de hoek van ons tuinenpark. Het is een veel groter gebied dan ik dacht. "Het zou leuk zijn als hier een voedselbos zou komen," vertelt Frans. "Het moet allemaal nog onderzocht worden. Geen idee of dit stuk

groot genoeg is. Maar het is wel mooi als er iets gebeurt met deze grond."

Alles wat eetbaar is

Nu is het een rommelig bosje, wat dichtgroeit met braamstruiken. Bramen zijn natuurlijk lekker, maar Frans zou pleiten voor een gevarieerder voedselaanbod. Lekker voor de dieren en ook voor de mensen. Frans en ik delen de passie voor alles wat er eetbaar is. "Je kunt veel meer eten dan je denkt," zegt Frans. Volgens hem zijn passiebloemen lekker. Ze zijn in ieder geval mooi. Ik ben aan het experimenteren met mispels. Die zouden in de toekomst kunnen groeien in ons eigen voedselbos. Net als appels, pruimen, kweeperen, noten, bessen en wortels.

Wat zullen de bijen daar van vinden?

"We houden rekening met de bijen, bijvoorbeeld door niet tussen de sloot en de stal te lopen." Frans heeft al overlegd met onze imkers Ludy en Tiny. "Ludy stelde voor een haag rond de bijenstal te zetten, dan vliegen de bijen hoog en zullen ze ons niet lastig vallen."

Iets bijzonders

Wie wil er meedenken in de voedselboscommissie om dit mooie plan te realiseren? Het is niet alleen leuk en uitdagend, maar geeft De Pioniers ook weer iets bijzonders. Het draagt er aan bij dat ons tuinenpark waarde heeft voor de omgeving.

Evelien Pullens

WIL JE WAT MEER WETEN OVER MEEWERKEN AAN HET VOEDSELBOS, NEEM CONTACT OP MET SECRETARIS@DEPIONIER.NL EN GEEF JE OP VOOR DE APPGROEP "PIONIERS VOEDSELBOSJE" (IN oprichting).

Een paar jaar geleden werden er ook bomen gekapt op het tuinenpark. Judith Schuil schreef over haar boom.

Mijn boom

Een reus gaat verdwijnen. Een enorme reus. Ook reuzen raken oud en vermoeid. Zijn bast wordt grijs en hij traant veel. Zijn takken worden steeds kaler. Alleen helemaal bovenin zit nog groen en z'n laatste sparrenappels.

Het gaat me aan het hart. Ik traan ook. Ik hield ervan om vanuit de hangmat door zijn takken naar boven te kijken, die machtige armen, naar de vogeltjes en soms de eekhoorn.

Ach boom.

Mijn tuinpartner wilde hem al langer weg. Ik niet. Welles, nietes, welles, nietes. En zo door.

Totdat ik zei: "Maar ik heb het hem belóófd!" Dat is waar. Ik had hem ooit, in een ver verleden, beloofd dat hij niet weg zou hoeven. Omdat ik van hem houd, omdat ik hem dankbaar ben, omdat hij mij beschermd. En toen was het over met

de discussie, toen was het klaar. En hij bleef.

Maar hij is oud nu, en op.

Ik heb het met de boom erover gehad. En hij vindt het goed nu. We traanden allebei, maar ik het meest. Dank je wel boom, voor je aanwezigheid al die jaren. Je hebt ook menige kerstviering opgeluisterd.

En het is goed zo.

Je staat, ondanks alles, nog trots en fier rechtop en geniet van deze heerlijke nazomer. Je was trots en ijdel. Dat weet ik nog. Wilde altijd keurig 'gekapt', gesnoeid, worden – en dat deed ik dan ook. Maar dat ligt ver achter ons.

Met pijn in m'n hart, met trots, vol bewondering en dankbaarheid, neem ik afscheid van je.

En met heel veel tranen.

Je was mijn boom. Mijn boom.

Judith Schuil

Raamexpositie

“Dit is het begin van iets groots,” vertelt Rian. “We archiveren ons cultureel erfgoed,” vult Richard aan. Rian Kraan en Richard Tukker zijn de mannen achter de jubileum-expositie die momenteel door de ramen van het verenigingsgebouw te bezichtigen is.

Deze tentoonstelling laat een stuk geschiedenis van 85 jaar Pioniers zien. Je ziet onder andere de oude voorzittershamer en een Pioniers-bloempot.

Een creatief alternatief

Het project begon met het plan om in de glazen vitrine die in de kantine staat onze geschiedenis in beeld te brengen met spullen die al jaren in dozen opgeslagen lagen. Die kast zou er dan permanent staan. Elk object zou een nummertje hebben wat via een app het bijbehorende verhaal zou geven. De expositie zou dus ook een digitale component hebben. Goed idee, maar het verenigingsgebouw ging dicht vanwege corona. Wat nu? De raam-expositie is een creatief alternatief. Regelmatig zien we wandelaars even stilstaan voor het raam om te kijken en de app te downloaden. Ik sprak twee bezoekers die zelf een tuin hebben op

‘Ons buiten’. “Leuk hoor. Zoiets zouden wij ook eens moeten doen. Jullie hebben echt een heel mooi complex!”

Een volkstuinmuseum?

In 2018 is het archief van ons tuinenpark overgedragen aan het Utrechts Archief. Zij waren heel blij met de papieren en foto's, maar de voorwerpen wilden ze niet hebben. Toen ontstond bij Richard en Rian de wens om een Jubileum expositie beginnen met de boeiende objecten die de vereniging had bewaard. Ze noemen het zelf een archief in oprichting waarbij in kaart wordt gebracht welke typische Pioniers-objecten er her en der nog zijn, en welk verhaal daarbij hoort. De gevonden objecten worden bewaard in de “Schatkist van De Pioniers”. Op dit moment hebben ze het materiaal in drie categorieën ingedeeld; De vereniging, Jubilea en Tuinkeuringen. Binnenkort komt daar als vierde bij; Tentoonstellingen. Wisten jullie dat tot 2017 in de statuten stond dat er ieder jaar een tentoonstelling moet plaatsvinden bij De Pioniers? Vroeger werden de potplanten, oogst en boeketten getoond. De huidige exposities zijn heel anders - kunst! - maar een mooie voortzetting van de tentoonstellingen uit het verleden. En wie weet... wellicht groeit het wel uit tot een Volkstuinmuseum.

Groeiend geheel

De raam-expositie is niet af. Het is een groeiend geheel. Rian en Richard hebben een oproep gedaan voor meer herinneringen. Diverse leden hebben in laden en kastjes voorwerpen gevonden die bij de geschiedenis van de Pioniers horen. Triny heeft bijvoorbeeld een bloempot gebracht en de oude contributiekaarten, die werden verstrekt als je contant je contributie kwam betalen. Zo hopen Richard en Rian dat er nog mee boven water komt. Ze zijn bijvoorbeeld op zoek naar een rode en gele kaart. Zo'n kaart kreeg je als er iets aan te merken was op je tuin. Een gele kaart kreeg je bijvoorbeeld al als je geen brievenbus had.

Richard en Rian vullen elkaar goed aan. We weten al dat Rian geïnteresseerd is in geschiedenis en het archief beheerde. De afgelopen jaren publiceerde hij steeds iets 'Uit de oude doos' in de nieuwsbrief. Richard is de man achter de exposities en andere creatieve evenementen in de kantine. Wisten jullie ook dat Richard alles weet van audiotours en apps die in te zetten zijn bij wandelingen en exposities? Wil je de raam-expositie digitaal/online bezoeken? Klik dan [hier](#).

RICHARD EN RIAN ONTWIERPEN OOK SAMEN DE ROUTE DOOR WITTEVROUWEN OVER DE ONTSTAANSGESCHIEDENIS VAN ONS TUINENPARK. OP 21 MAART IS DEZE WANDELING ER VOOR DE TWEEDE KEER. DAN IS OOK DE DIGITALE VERSIE KLAAR. OPGEVEN KAN VIA SECRETARIS@DEPIONERS.NL

Nieuwe huisjes

De eerste lockdown in maart gaf veel mensen de gelegenheid om vaak op de tuin te zijn. Niet alleen het groen werd grondig aangepakt, ook diverse huisjes werden opgeknapt of zelfs van de grond af aan opnieuw opgebouwd. De burens van tuin 50 en 51 bouwen beiden helemaal zelf een nieuw huisje wat afwijkt van het klassieke concept. Ze hadden ieder een geheel eigen aanpak.

Het nieuwe huisje van Margriet de Vriend en Gerard Streng (tuin 51)

Lievelingsplant:

"Ach, hoe heten die ook al weer, Hortensia's, die wil ik rondom het huisje," zegt Margriet. "En een kiwibes." Gerard wil graag een walnotenboom.

Lievelingsmoment:

Het einde van de dag. Gerard was in de zomer vaak nog laat aan het werk. "Dan zie je de zon mooi ondergaan en lijkt het alsof je helemaal alleen bent. Onvoorstelbaar dat dit midden in de stad is."

Een bijzonder huisje

Bijna kerst, de tuinen zijn druilerig, weinig mensen. Wel veel vogels, ze kwetteren er op los. Met mijn laarzen aan sop ik door het drassige gras naar het splinternieuwe huisje van Gerard en Margriet. Gelukkig kan ik daar op de overdekte veranda mijn laarzen en regenjas droog uittrekken. Binnen in het kleine huisje is het behaaglijk. Er brandt een vuurtje in de kachel en de houten vloer is warm en droog. "Dit is een

HET VERRIJDWARE KEUKENBLOK

zwevende vloer, gemaakt van onbewerkte planken uit de Hollandse bossen," vertelt Gerard. "Er waait lucht onderdoor, wat zorgt voor isolatie." Gerard en Margriet wonen nu drie jaar in BlokY, de grote witte flat bij de achteringang van ons tuinenpark. Ze hebben zich na de verhuizing meteen ingeschreven bij De Pioniers en kregen afgelopen maart een tuin. "We hadden vanwege de lockdown meteen veel tijd om er voluit tegenaan te gaan." Veel medepioniers hebben gezien hoe zij hun oude huisje gesloopt hebben en helemaal zelf een nieuw tuinhuisje met bijzondere vormgeving hebben gebouwd. Gerard is opgeleid als architect en heeft het zelf ontworpen, getekend en gebouwd.

Duurzaam gebouwd

Gerard vertelt trots dat hun huisje duurzaam gemaakt is van harsrijk Douglas hout, wat uit Nederland komt. "Het hout aan de binnenkant is onbewerkt, maar de planken aan de buitenkant zijn wel beschilderd om ze te beschermen tegen vocht, met Noorse watergedragen verf." Ook het dak is goed geïsoleerd en het regenwater wat er af druipt wordt opgevangen. Het huisje is best klein. Waarom? "Ons idee was dat je op een tuin bent om buiten te zijn," vertelt Margriet. "Aan deze kleine binnenruimte hebben we genoeg." De openslaande deuren met veel glas zijn aan de zonzijde zodat het huisje zoveel mogelijk door de zon verwarmd wordt. Er is een houtkacheltje voor de zonloze dagen. Bijzonder is de ruime veranda met transparant dak, waar je ook bij regen heerlijk buiten kan

zitten. Het verrijdbare keukenblok, ook door Gerard zelf gemaakt, kan naar de veranda gereden worden, zodat er buiten gekookt kan worden. Natuurlijk was het veel werk. Margriet is de tel kwijtgeraakt van de hoeveelheid busjes vol afval waarmee ze naar de sloop zijn gereden. "En dan het verplaatsen van het hout. Heb je die stapel gezien die hier vooraan lag! En dan zal je net zien dat je het onderste plankje moet hebben." Gerard lacht alleen maar "Ik zou het zo weer doen." Hij is iemand van plannen en projecten. "Maar hij had iedere avond vreselijke spierpijn hoor," vult Margriet aan.

Met rosé op de veranda

Het huisje is af. Mensen lopen langs en maken een praatje. Velen zijn geïnteresseerd. "Waar koop je zo 'n bouw pakket?" vragen ze. Nu staan het schuurtje en de tuin op het programma. "In januari begin ik met spitten. Tegelpad ophogen,

"Gerard is opgeleid als architect en heeft het zelf ontworpen, getekend en gebouwd"

knotwilg moet weg, bomen en heesters planten en dat soort dingen." Gerard heeft het plan voor de tuin al bijna klaar. "Dan kunnen we in de zomer met een glas rosé op de veranda zitten." Gerard grinnikt. "Dat houd ik drie weken vol en dan wil ik weer aan het werk." Hij is iemand die altijd wel wat te doen wil hebben.

“Onze zoon en vriendin zijn onze co tuinders. Zij hebben de moestuin achter het huisje aangelegd,” vertelt Margriet. Ze heft haar ogen ten hemel. “Ze hebben wel geoogst, maar niet één keer onkruid er uit gehaald.” Margriet laat de kruiden zien die er nog steeds fris en groen bij staan. “Heerlijk door de pastasaus. Ik gooi al die verse kruiden er doorheen.”

Uitzicht op het park

Margriet en Gerard zijn blij met het tuinenpark, lekker divers, en leuk het contact met buren. “En oud, je voelt de historie,” mijmert Margriet. “Ik vind het leuk dat het park openbaar is en we het kunnen delen met omgeving. Wat is er nou voor groen in zo’n wijk als Veemarkt!” zegt Gerard. “Onze flat heeft gelukkig wel

een prachtig uitzicht op de Pioniers. Vanaf ons balkon zien we veel eekhoorns, we kijken zelfs uit op een eekhoornnest! Maar we zien ook de achterkant van de huisjes. Het valt me op dat daar een heleboel afval ligt. Zouden we niet een keer een opruimdag kunnen organiseren en we groot vuil uitnodigen op ons terrein, zodat de Pioniers al hun troep kunnen weggoaien.”

Het nieuwe huisje van de familie Roijackers (tuin 50)

Lievelingsplant:

de kweepeerboom. Deze was 10 jaar geleden een verjaardagscadeau voor Floris van zijn moeder Birgitta. De oogst is overvloedig.

Lievelingsmoment:

Lekker klooiën en elkaar ontmoeten.

Kweepeergelei van moeder Birgitta

Er werd hard gewerkt op tuin 50 dit voorjaar; Het huisje afbreken, tijdelijk een tent in de tuin, timmeren met de hele familie. Floris had de leiding en zijn vrouw José en hun twee zonen Jasper en Lennert werkten mee. Moeder Birgitta is bekend op de tuin, ze vulde vele potjes met kweepeergelei en deelde ze aan iedereen uit. Soms komt ze het verenigingsgebouw binnen met een aubergine om aan iemand cadeau te geven. Floris en José wilden de tuin opgeven toen zij naar Culemborg verhuisden,

HET WESPENNEST DAT IN DE MUUR VERSTOPT ZAT

maar zij zagen dat Birgitta er nog veel plezier in had. Ze is graag op het tuinenpark, ook al kan ze het zware tuinwerk niet meer aan. Maar bessen plukken en tomaten oogsten gaat nog prima. En Floris en zijn gezin zijn er ook graag. Ze kwamen in 2020 bijna ieder weekeind om in de tuin of aan het huisje te werken en te genieten. Ook zijn broer Erik is er regelmatig met zijn gezin.

Gewoon beginnen

De familie Roijackers kreeg 13 jaar geleden een tuin op de Pioniers. Het oorspronkelijke rode huisje was toen al niet in zo’n hele goede staat en ze hebben er nooit iets aan gedaan. Vorig jaar zat er een groot wespennest in de muur, ze hebben het laten zitten en de wespen getolereerd. Toen de wespen vertrokken waren, haalde Floris het nest weg en ontdekte hij dat het hout van het huisje niet meer zo best was, de staanders waren verrot. “We moesten iets,” vertelt Floris. “Ik besloot een nieuw huisje te gaan bouwen. De lockdown zorgde er voor dat er veel meer tijd was om op de tuin te zijn. Gewoon beginnen en ervaringen opdoen onderweg. Dat is mijn stijl.”

Floris had eerst het plan om een schuin kruidendak te maken. Hij sprak er over met de buurman van tuin 51. Die had uitgezocht dat het dak daardoor zwaar zou worden en een sterkere constructie nodig zou zijn. Floris zag er van af. Het moest behapbaar blijven. Hij bouwde een klein huisje. Dat is genoeg. Zo’n huisje bouwen deed Floris voor het eerst, daarom was hij kind aan huis bij de bouwmarkt bij hem in de buurt en leerde veel. Van wat voor materiaal maak je de wanden? Floris koos voor

zwart houten planken, die potdeksels heten. Maar niet alles kwam van de winkel. De oude stalen ramen heeft José via marktplaats gevonden. “Hergebruik. Daar hou ik van. Die ramen komen uit een grote villa nabij Ommen.”

Familietuin

Het is een familieproject, iedereen helpt. “Elkaar ontmoeten. Ook mijn vader komt regelmatig een kopje thee drinken.” Floris vraagt of ik nog even binnen wil kijken in het eenvoudige huisje; een bank, een kist, een eenvoudig gasstel. “We zijn nog niet klaar. Het moet allemaal nog afgewerkt en gezellig gemaakt worden,” vertelt hij. Binnen heeft Floris de nerf van het hout gevolgd en daaromheen wit geschilderd, het lijken net boomstammen. “Ik probeer soms wat en dan kijk ik wat het wordt.” Hij heeft ook een stuk van het wespennest bewaard. “Mooi hè?” Hij laat een foto zien van het nest. “Door het bouwen hadden we afgelopen jaar weinig tijd voor het groen. Komt wel weer. Ik vind het leuk een beetje aan te klooiën. “Vorig jaar had ik Phacelia gezaaid als groenbemester. Leuk hoor zo’n veld vol bloemen.” Op de valreep laat Floris me nog zien hoe je kweepeer klaarmaakt. Op de volgende pagina lees je het recept!

Recept

Gekonfijte kweeperen

Wat heb je nodig?

- 1 kg kweeperen
- 2 zoete appels
- 350 ml water
- 300 gram suiker (of agavesiroop)
- 2 kruidnagels
- Ovenschaal en oven

Schil de kweeperen en maak partjes van minder dan 1 cm dik. Bewaar de schillen en de klokhuizen! Schil de appels en snijd ze in vieren.

Maak 350 ml water warm en los de suiker langzaam op in het water en voeg de kruidnagels toe. Leg de partjes kweeper in drie laagjes op de bodem van de ovenschaal. Giet de suikersiroop met kruidnagels op de kweeper. Leg hierop de in vieren gesneden en schoongemaakte appelstukken. Dek de schotel af met de schillen en klokhuizen van de kweeperen. Zet in een voorverwarmde oven 4 uur op ongeveer 140° C.

Verwijder de bovenste laag met de verdroogde schillen en klokhuizen en de appel. Waar het om gaat zijn de roodgekleurde geurige schijfjes zoete kweeper.

Oud

&

Nu

Op de bovenste foto zien we tuin 92 in 1966. Deze foto uit het Utrechts Archief werd gemaakt door J.P. Alff, directeur van de gemeentelijke plantsoenendienst van 1954 tot 1978. Het complex van De Pioniers aan de Kogllaan, dat officieel werd geopend in 1961, was nog niet zo dicht begroeid. Volwassen bomen waren er nauwelijks. Op de foto zijn de Oosterspoorbaan en een flatgebouw in Tuindorp oost nog duidelijk zichtbaar. Op de onderste foto zien we tuin 92 in 2019. De begroeiing is veel weelderiger. Oosterspoorbaan en flatgebouw zijn geheel uit het zicht verdwenen. Het houten huisje dat er in 1966 stond, is vervangen door een groter stenen huisje.

Rian Kraan

Kapvergunningen

Het werk van de bomencommissie vordert. Na de flinke aanpak van de groep snoeiers halverwege oktober, zijn nu de volgende stappen gezet om het park weer een zeker evenwicht te geven.

We zijn van plan kapvergunningen aan te vragen voor zo'n 15 bomen. Eerst moet een onafhankelijke deskundige een quickscan maken waarbij gekeken wordt naar de soort en de staat van de betreffende bomen en de betekenis van de boom in het tuinenpark; staan er al heel veel van die bepaalde soort of juist niet. En is de betreffende boom belangrijk binnen het ecologisch evenwicht. Daarna worden offertes aangevraagd bij verschillende bedrijven die voor de uitvoer kunnen zorgen.

Pas dan kunnen we een overzicht maken van de totaalkosten en gaan we de betrokken tuinleden informeren.

Ook de buurt wordt geïnformeerd over de plannen en waarom dit gaat gebeuren. We willen buurtbewoners uitnodigen voor een wandeling, waarin we ze informeren over het beheerplan, wat een tuinenpark is en waarom het nodig is een aantal bomen te verwijderen. Als dit alles gebeurd is kan de kapvergunning bij de gemeente aangevraagd worden. De planning is dat we in augustus dit rond hebben.

*Met groet van de bomencommissie:
Theo, Emiel en Tjitske*

In de goot

Soppende laarzen, plassen water, modder. Dat is nog niet het ergste aan de hoge waterstand. Het is vooral dat onze fruitbomen en andere gewassen niet goed groeien omdat ze met hun voeten in het water staan. Frans Anken ging op onderzoek uit. Hoe komt het en wat kun je er tegen doen.

Greppels en sloten

“We zitten op een grensgebied tussen het veen en het zand van de Utrechtse Heuvelrug,” vertelt Frans, “maar de ondergrond is vooral veen. Ons tuinencomplex is gemaakt op oude polder graslanden. In het verleden ontwaterden die vooral met greppels en sloten. Het originele slotenstelsel is er nog. Greppels zijn er door alle ingrepen minder. Het lastige van onze grond is dat op zo'n 60 à 80 cm diep een oude rivierkleilaag ligt, die als het ware een afsluitlaag voor het water vormt. Het water blijft dus lang in de tuin staan en de grond werkt als een spons die het water lang vast houdt. Van oudsher was er, gezien de lage ligging van onze tuinen al wateroverlast. Vooral in natte tijden natuurlijk, zoals nu. Sinds de bouw van het gemaal de Pionier,

hebben we wel een vast niveau. Maar toch, voor de fruitbomenkweek is dat nog best hoog.”

Verwaarloosde goten

In vroeger tijd was de regel dat er een goot werd gegraven aan de rand van je tuin. Iedere tuineigenaar was verantwoordelijk voor de goot aan de linkerkant en moest die goot natuurlijk ook onderhouden. Tegenwoordig zijn de goten over het algemeen verwaarloosd en vol gegroeid. Ga maar eens kijken. Heb je er nog één?

Frans Anken groef de afgelopen weken opnieuw een goot in zijn tuin, 30 centimeter diep. Het plan is om er grindtegels in te leggen, daar bovenop komt puin met als bovenste laag grind. Het laatste stukje stroomt het water via een kanaaltje naar de sloot, waar Frans een paar gaten op slootwaterniveau heeft geboord in de beschoeiing, zodat het water weg kan lopen. Nu al ziet hij dat het effect heeft. Het water stroomt de goot in en loopt naar beneden. Frans is een harde werker. Als hij ergens zijn zinnen op heeft gezet, gaat hij door tot het af is. Nu moet er ook nog een goot gegraven worden vanaf de kas naar de sloot, want in de kas staat nu water.

Wadi

In 2011 interviewde ik de buurman van Frans. Hij was ook al bezig met de afwatering. Hans de Wind noemde zijn

goten ‘wadi’s’, de Oosterse benaming voor geulen en lage gebieden. Ik ben benieuwd of die wadi’s nog bestaan en wat het effect er van is. Zijn partner Sandra vertelt er over. “Toen we circa tien jaar geleden met onze tuin startten was die behoorlijk nat. De waterstand in de sloten was toen heel hoog. We hebben een deel van de tuin 20 cm opgehoogd, voor groentebedden, en hebben inderdaad de ‘wadi’ aangelegd. Dit is een langere goot langs de groentebedden, die uitkomt op een poeltje, zonder afvoer naar de sloot. Dat was eerst het idee maar dat hebben we uiteindelijk niet gedaan, omdat we het water wilden ‘bergen’ in de tuin. Dit omdat we kozen voor een meer natuurlijke tuin, en geen pure productietuin. Daarom kiezen we er wat betreft waterbeheer bijvoorbeeld ook voor om in de droge zomers van de afgelopen jaren alleen beperkt en gericht wat jonge aanplant te begieten maar de tuin niet regelmatig volledig en met een pomp te besproeien met water uit de sloot.

Dit jaar staat de goot nu pas (in januari) vol water, vanwege langere regenbuien. ‘Fijn dat het watertekort in Nederland weer wordt aangevuld’, denk ik dan. De bedden zijn door de goten iets droger, zodat ik nog wat onkruid enzo kan weghalen.

Evelien Pullens